

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Milana Lipovského a JUDr. Igora Burgera v trestnej veci odsúdeného **J. H. pre obzvlášť závažný trestný čin vraždy** podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. j/ Trestného zákona ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona a iné, prerokoval na neverejnom zasadnutí 22. januára 2014 v Bratislave sťažnosť odsúdeného J. H., ktorú podal proti uzneseniu Krajského súdu Košice zo 7. októbra 2013, sp. zn. 6 Ntok 1/2013, a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e .**

Krajskému súdu Košice **sa u k l a d á**, aby vo veci **znovu konal a rozhodol.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd Košice uznesením zo 7. októbra 2013, sp. zn. 6 Ntok 1/2013, podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku zamietol návrh odsúdeného J. H. na povolenie obnovy konania v trestnej veci vedenej na Krajskom súde Košice pod sp. zn. 6T 1/2005, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 To 1/2008, zo 6. februára 2008.

Krajský súd v dôvodoch rozhodnutia okrem iného uviedol, že nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL ÚS 106/2011, z 28. novembra 2012, o ktorý sa návrh na povolenie obnovy konania opiera, je bezpochyby novou skutočnosťou súdu skôr neznámou. Pre povolenie obnovy konania v týchto súvislostiach sa však okrem existencie novej súdu skôr neznámej skutočnosti vyžaduje aj, aby pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a, resp. aby uložený druh trestu bol v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Odsúdený H. bol v pôvodnom konaní odsúdený ako obzvlášť nebezpečný recidivista pre dva násilné obzvlášť závažné úmyselné trestné činy, pričom v oboch prípadoch bol spôsobený následok smrť iného človeka. Navyiac skutok v bode 2/ rozsudku bol spáchaný obzvlášť surovým spôsobom. S poukazom na tieto okolnosti konštatoval, že uložený výnimočný trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov je primeraný a jeho uloženie by bolo na mieste aj bez aplikácie asperačnej zásady. Krajský súd preto rozhodol, že nebola splnená podmienka pre povolenie obnovy konania, ako ju vyžaduje ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku .

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť odsúdený H., ktorú odôvodnil sám, samostatným podaním zo 7. januára 2014, ale aj prostredníctvom obhajkyne JUDr. A. K.. Domáhal sa zrušenia napadnutého uznesenia a alternatívne vrátenia veci prvostupňovému súdu s tým, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol, alebo aby sťažnostný súd rozhodol sám a obnovu konania povolil.

Na základe podanej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a zistil, že sťažnosť odsúdeného J. H. je dôvodná.

Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom, sp. zn. PL. ÚS 106/2011, z 28. novembra 2012, uverejnenom v Zbierke zákonov 21. decembra 2012 pod č. 428/2012 Z. z. rozhodol, že druhá časť prvej vety ustanovenia § 41 ods. 2 Trestného zákona za bodkočiarkou (súd uloží páchateľovi trest nad jednu polovicu takto určenej sadzby trestu odňatia slobody) nie je v súlade s 51.1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (tzv. asperačná zásada).

Podľa § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak súd v trestnom konaní vydal rozsudok na základe právneho predpisu, ktorý neskôr stratil účinnosť podľa čl. 125 Ústavy, a ten nadobudol právoplatnosť, ale nebol vykonaný, strata účinnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo niektorého ustanovenia je dôvodom obnovy konania podľa ustanovení Trestného poriadku.

Podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo

skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom, na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a.

Ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú skutku alebo osoby páchatel'a (ako skutočnosti alebo dôkazy), nie právneho stavu (zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu). Oproti tomu v ustanovení § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov o konaní pred ústavným súdom je vymedzený dôvod obnovy konania, určený zmenou právneho stavu (právnej normy) na podklade nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len ústavný súd). Vo vzťahu k ustanoveniu § 394 ods. 1 Trestného poriadku ide o osobitnú úpravu - lex specialis, aj keď aplikačne nadväzujúcu. Takou úpravou je aj ustanovenie odseku 4 naposledy označeného ustanovenia, ktoré tiež nepredpokladá nové skutočnosti alebo dôkazy, ale reflektuje na chybu aplikácie práva dotknutým rozhodnutím, ktorú konštatoval vo svojom rozhodnutí Európsky súd pre ľudské práva ako porušenie základných ľudských práv alebo slobôd (svojou podstatou teda zodpovedá dovolaniu).

Podmienka obnovy konania upravená v ustanovení § 394 ods. 1 Trestného poriadku predpokladá – ako je to vyššie uvedené - skutočnosť alebo dôkaz súdu skôr neznámy vo vzťahu ku skutku, ktorý je predmetom konania alebo osobe páchatel'a, ako aj spôsobilosť takej skutočnosti alebo dôkazu privodiť podľa zákona použitého pri rozhodovaní iné rozhodnutie o vine alebo treste. Ustanovenie § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom konštatuje pre prípad v ňom uvedený splnenie podmienky (dôvodu) obnovy konania podľa ustanovení Trestného poriadku (ustanovenia § 394 ods. 1 a ustanovení o postupe v konaní), aj keď sa dotknutý prípad netýka okolností činu alebo osoby páchatel'a, ale ústavným súdom konštatovaného nesúladu právneho predpisu, ktorý bol použitý pri rozhodovaní súdu v pôvodnom konaní, sústavou alebo medzinárodnou zmluvou uvedenou v čl. 125 ods. 1 ústavy.

So zreteľom na uvedené, ak ide o dôvod obnovy konania podľa ustanovenia § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom, vo výroku uznesenia o povolení obnovy konania je potrebné uviesť ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku a ustanovenie § 41b zákona

o konaní pred ústavným súdom, lebo použitie len § 394 ods. 1 Tr. por. by v danom špecifickom prípade nebolo právne výstižné.

Aby sa naplnil účel ustanovenia § 41b zákona o konaní pred ústavným súdom, musí dôjsť k opätovnému rozhodovaniu o treste. Kritéria ustanovenia § 394 ods. 1 Trestného poriadku podmieňujú obnovu konania vo vzťahu k uloženému trestu zrejším nepomerom pôvodne uloženého trestu k závažnosti činu alebo pomerom páchatel'a. Splnenie tejto podmienky je v právnom režime naposledy označeného ustanovenia potrebné posúdiť, čo je však aplikovateľné len pri rovnakých zákonných podmienkach ukladania trestu v pôvodnom a novom konaní, predovšetkým pri rovnakej trestnej sadzbe. V prípade nastalého, ústavným súdom konštatovaného nesúladu právnych predpisov, je však konkrétne vyjadreným dôvodom obnovy konania práve zmena trestnej sadzby (podstatné zníženie jej dolnej hranice). Tento dôvod je právne založený vyhlásením nálezu ústavného súdu a nie je potrebné skúmať jeho splnenie. V nadväznosti na potenciálnu zmenu rozhodnutia, popísaná zmena sadzby vždy môže vyvolať zmenu rozhodnutia o treste. Trest je totiž primárne určovaný zákonom (zákonou trestnou sadzbou), a až sekundárne aplikačnou úvahou súdu o primeranosti výšky uloženého trestu, avšak len v rámci sadzby ustanovenej Trestným zákonom (čo je prelomené opäť len osobitnou zákonnou úpravou - § 39 tohto zákona). Inak povedané, možnosť zmeny rozsudku vo výroku o treste nemožno v štádiu konania o povolení obnovy konania odmietnuť, keď sa má pri novom rozhodovaní vychádzať z (dokonca významne) odlišnej trestnej sadzby.

S poukazom na dôvody uvedené v uznesení sťažnostný súd považoval sťažnosť odsúdeného J. H. za dôvodnú, a preto postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku napadnuté uznesenie zrušil a uložil krajskému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 22. januára 2014

JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová